

VOLKSBELANG

Jaargang 132 - nummer 2 - februari 2011 - maandblad

Geen grote fusie meer voor Brussel

In Vlaanderen is het misschien minder bekend, maar de Brusselaars zijn volop bezig met hun kerntakendebat. Uit een debat met Open Vld'er en Brussels minister Jean-Luc Vanraes en Brussels N-VA-parlements lid Paul De Ridder voor het LVV blijkt alvast dat de aloude eis van de Vlaamse Beweging in Brussel om tot één grote fusie van de 19 Brusselse gemeenten te komen definitief is opgeborgen. Beiden zien meer in een herverdeling van

de bevoegdheden tussen de gemeenten en het gewest, en omgekeerd. Daarnaast kunnen gemeenten wel samenwerken of kunnen er grenscorrecties komen als de noodzaak daarvan kan aangetoond worden. Verder is wel duidelijk dat beide Vlaamse Brusselaars een oproep naar Vlaanderen lanceren om hun stad niet los te laten en te blijven investeren in de Nederlandstalige instellingen. Zij pleiten voor een posi-

tievere houding van Vlaanderen tegenover Brussel en ontkrachten daarbij enkele hardnekkige clichés.

Ook moeten de Europese ambtenaren op een meer democratische wijze bij het bestuur van Brussel betrokken worden door hen stemrecht te geven voor de gewestverkiezingen. Brussel moet onomkeerbaar dé hoofdstad van Europa worden.

Lees meer blz. 4: het LVV-Brusseldebate.

INHOUD

BUITENLAND

Opstand in de Arabische wereld

/8

BOEKEN

Een vreemde historische roman

/10

VIERING

Vijftig jaar liberale jongeren

/11

En wat met Brussel?

Het Liberaal Vlaams Verbond heeft altijd al een bijzondere aandacht gehad voor de hoofdstad van Vlaanderen, voor Brussel. In dit nummer van Volksbelang vindt u dan ook een uitgebreid verslag over het groot 'Brusseldebat' dat het LVV in hartje Brussel organiseerde. Wat leerde ons de confrontatie, nu ja, confrontatie, ze waren het over veel dingen roerend eens, tussen de Brusselse Open Vld-minister Jean-Luc Vanraes en het Brussels N-VA-parlementslid Paul De Ridder? De Vlaamse Brusselaars betreuren nog altijd dat Vlaanderen zo negatief kijkt naar hun stad. Ze smeken Vlaanderen om de band tussen Brussel en Vlaanderen zeker niet door te knippen en ze vragen voldoende financiële verantwoordelijkheid van de andere regio's in België opdat de hoofdstad haar essentiële taken van veiligheid, openbaar vervoer en netheid zou kunnen blijven vervullen. Hoe langer de onderhandelingen duren, hoe meer Brussel als 'knelpunt' op de tafel kwam. Brussel is tijdens communautaire gesprekken altijd al de 'splitszwam' geweest en dat zal nu niet anders zijn. Maar mogen we vandaag, vooral in Vlaanderen, nog wel met dezelfde blik kijken naar onze hoofdstad dan pakweg veertig jaar geleden? Neen. De stad is een vraagstuk ge-

“De Brusselse Vlamingen neigen meer naar een vorm van Brussels nationalisme, ze hebben gemerkt dat Vlaanderen niet meer zo ‘Brussel-minded’ is.”

worden van een andere orde. Brussel was toen een heel Belgische stad, met een Franstalige overheersing en met Vlamingen die nog moesten vechten voor hun taal en voor hun cultuur. Door de komst van veel niet-Belgen is Brussel een wereldstad geworden met veel culturen en talen. Dat kosmopolitische in Brussel is niet te stoppen. In die wereld moet zich vandaag de Nederlandstalige cultuur zowel op maatschappelijk als op politiek gebied handhaven. Politiek is de medezeggingskracht voor de Vlamingen verankerd. Ze hebben wel degelijk een sterke stem in de Brusselse politieke

instellingen. Zonder hen is regeren uitgesloten. Maar de druk is groot, want vooral de Franstaligen willen een sterke nadruk leggen op het gewest, dan op de gemeenschappen, en op gewestelijk vlak overheerst de francophonie. Vandaar dat Vlaamse politici zoals Vanraes en De Ridder niet erg happig zijn om gemeenschapsgebonden bevoegdheden zoals onderwijs of gezondheid zomaar naar het gewest over te hevelen. Dit zou het jarenlange veldwerk van veel Vlaamse Brusselaars en onderwijzers immers teniet doen.

Op maatschappelijk vlak kunnen de Vlaamse Brusselaars zich handhaven door zich open te stellen voor de nieuwe culturen. Waarom rekenen zij de Marokkanen en Turken perse tot het Franstalige kamp? Veel allochtonen volgen Nederlandstalig onderwijs, zij zijn de generatie van morgen die meertalig zullen zijn. Dit is een belangrijk wingebed voor de Vlaamse gemeenschap in Brussel. Vlamingen in Brussel zouden een alliantie moeten smeden met deze bevolkingsgroepen en van hen echte bondgenoten maken.

De Brusselse realiteit is heel anders geworden. Wat is dan ook nog de inhoud van de aloude slogan 'Vlaanderen laat

Brussel niet los'? Je zou enerzijds kunnen zeggen dat Vlaanderen Brussel niet echt meer in handen heeft om het los te laten. Anderzijds neigen ook de Brusselse Vlamingen meer naar een vorm van Brussels nationalisme, ze hebben gemerkt dat Vlaanderen niet meer zo 'Brussel-minded' is en plooiën zich op de eigen gemeenschap terug. Bovendien krijgen ze vanuit sommigen uit de Vlaamse Beweging uitgesproken meningen die betogen dat Vlaanderen voor zijn eigen onafhankelijkheid Brussel zal moeten opgeven. Voorwaar een grote prijs voor Vlaamse autonomie.

Vlaanderen moet eens goed nadenken over wat het met zijn hoofdstad nu wil en de Brusselse Vlamingen doen dat best ook. Het geschipper over de rol van Brussel in een nieuwe staatshervorming van iemand als Bart De Wever spreekt boekdelen. Alle Vlaamse politieke partijen zouden heel klaar en duidelijk hun plannen voor Brussel op tafel moeten gooien zodat ze samen met de Vlaamse Brusselaars een institutioneel plan kunnen uittekenen.

Brussel heeft maar één interessante toekomst en die ligt in Europa. De invloed van de Europese instellingen op het Brussels bestuur mag niet onderschat worden. Vandaar dat het geven van stemrecht aan Europeanen voor de gewestverkiezingen nog niet zo onzinnig is. Brussel is meer dan voor België de economische motor voor het hart van Europa. In een mogelijke nieuwe confederatie zal Brussel niet alleen het belangrijkste bindmiddel zijn tussen Walen en Vlamingen, maar het zal ook als Europese hoofdstad beide regio's op Europees vlak een meerwaarde kunnen geven.

VOLKSBELANG

wordt uitgegeven door
de vzw Liberaal Vlaams Verbond,
Stichting Vanderpoorten
Verantwoordelijke uitgever:

Bert Cornelis,
Kramersplein 23, 9000 Gent
Hoofdredactie:

Bert Cornelis Bert@Reflectc.be

Vormgeving:

Ilde Cogen ilde.cogen@openvld.be

Secretariaat:

Luc Pareyn - Liberaal Archief
Kramersplein 23 - 9000 Gent
tel. 09/221.75.05 - fax: 09/221.12.15
www.liberaalarchief.be
luc.pareyn@liberaalarchief.be

Open Vld-senator Rik Daems blij met uitspraak Hof van Beroep die Zwitsers verantwoordelijk stelt voor faillissement van Sabena

“Recht is geschied”

Het Brusselse Hof van Beroep velde een arrest waardoor de Zwitserse luchtvaartmaatschappij en het vroegere moederbedrijf van Sabena, Swissair, verantwoordelijk wordt gesteld voor het faillissement van de voormalige Belgische luchtvaartmaatschappij. Een opsteker voor Rik Daems, die als voormalig minister van Overheidsbedrijven na de contactbreuk van Swissair in naam van de Belgische staat naar de rechtbank stapte.

Het Hof van Beroep van Brussel veroordeelde Swissair tot het voorlopig betalen van 18.290.800,6 euro aan de curatoren van Sabena. Aan de Belgische Staat moeten de Zwitsers 224.891 euro schadevergoeding plus intresten betalen, met daarbovenop 58.384 euro vertaalkosten. Verder oordeelde het Hof dat door zijn verbintenissen uit de akkoorden van januari 2001, de akkoorden uit het Shareholders Agreement en het zogenaamde hotelakkoord (2 augustus 2001) niet na te leven, de SAIRGroup en SAIRLines verantwoordelijk zijn voor het faillissement van Sabena.

In het hotelakkoord was ondermeer

bepaald dat Swissair 258 miljoen euro in Sabena zou investeren en negen Airbus-vliegtuigen type A319 zou overnemen zonder kosten voor Sabena. (9 Airbussen A 319)

Open Vld-senator Rik Daems heeft een tweeledig gevoel over het arrest van het Hof van Beroep van Brussel, dat oordeelde dat Swissair verantwoordelijk is voor het faillissement van de Belgische luchtvaartmaatschappij Sabena. Enerzijds is Sabena ter ziele gegaan, maar anderzijds is het recht geschied en is de kwade trouw van Sabena afgestraft, aldus Daems.

Volgens Rik Daems heeft de beroeps-

rechter nu onomstotelijk vastgelegd dat Swissair verantwoordelijk is voor het faillissement. De voormalige voogdijminister van Sabena verwijst naar de contracten die niet nagekomen werden, de hoge lasten (de aankoop van te veel vliegtuigen) die Sabena werden opgelegd, en de grote aankopen die Swissair in Frankrijk en Duitsland deed zonder Sabena op de hoogte te brengen. Dankzij de gerechtelijke stappen die Daems destijds als minister in naam van de Belgische staat nam, kon nu de veroordeling uitgesproken worden.

Daems beklemtoont nog dat de schadevergoeding van 18,3 miljoen euro die de Zwitsers moeten betalen aan de Sabena-curatele en de Belgische staat voorlopig is. Het uiteindelijke bedrag zal later worden vastgesteld.

Rik Daems is tevreden dat het recht na tien jaar is geschied. De regering-Verhofstadt heeft volgens hem destijds de juiste beslissingen genomen, ook wat het instellen van de rechtszaak betreft. Toch blijft hij betreuren dat de Belgische luchtvaartmaatschappij verdween.

Het Liberaal Vlaams Verbond heeft altijd een bijzondere interesse getoond voor Brussel. Geregeld besteedt het LVV dan ook aandacht aan onze hoofdstad. Deze maand gebeurde dit tijdens een debat tussen Brussels Open Vld-minister Jean-Luc Vanraes en Brussels N-VA-parlementslid Paul De Ridder. Een verslag.

JEAN-LUC VANRAES (OPEN VLD):

“In Brussel moet iedereen kunnen blijven kiezen”

Brussels minister Jean-Luc Vanraes (Open Vld) ziet Brussel niet als een ‘knelpunt’ maar als een ‘uitdaging’. Volgens hem vertrekt alles van taal als communicatiemiddel. Jammer dat dit jaren zo niet was en taal ook gebruikt werd om bevolkingsgroepen tegen elkaar op te zetten. Brussel is een multilinguale en multiculturele stad die alle gemeenschappen moet respecteren. Zijn tweede benadering stoelt op de liberale opvatting dat elk individu alle kansen moet krijgen om zich te ontwikkelen en daartoe de vrije keuze moet hebben. Dus in Brussel betekent dit dat iedereen vrij moet kunnen kiezen tussen het aanbod van de dienstverlening van de gemeenschappen. Twee soorten van kinderbijlagen of gezondheidszorgen zijn aan Vanraes in Brussel dus niet besteed.

Over taal en Brussel

« Ik ben geboren in Ieper. Het eerste wat men mij daar leerde, was om Algemeen Beschaafd Nederlands te leren. Als je wil communiceren met andere Vlamingen, moet je ook Nederlands spreken. Voor mij is taal een communicatiemiddel. Taal gebruik je dus niet om mensen tegen elkaar op te zetten. Spijtig is dit de laatste jaren wel het geval. Vanuit mijn liberale ingesteldheid benader ik elk mens als een individu. Ik ben enkele jaren voorzitter van een Brussels OCMW geweest. Dat is zowat het meest liberale mandaat dat er is. Bij het OCMW benader je de mens als persoon en je maakt hem zelfredzaam. Dat is een puur liberale opvatting. De taal als communicatiemiddel en de individuele benadering zijn twee belangrijke elementen in mijn ontleding van Brussel”.

Over gemeenschappen en gewest

“Brussel is een uitdaging. Brussel is het model voor België waar mensen van verschillende oorsprong qua taal en cultuur samenleven. Zij hebben een middel gevonden om op een min of meer geor-

dende manier samen te leven. Als gevolg van de staatshervorming bestaat Brussel als gewest en als gemeenschap. De diversiteit op taalvlak leidt tot verantwoordelijkheden voor beide gemeenschappen in het gewest. Dat uit zich in het feit dat de Brusselaars voluit van de diensten van beide gemeenschappen moeten kunnen gebruik maken. Hij moet kunnen kiezen waar zijn kinderen naar school gaan, naar het Franstalig of het Nederlandstalig onderwijs. In Vlaanderen is echter beslist dat de Vlaamse dienstverlening aan 300.000 Vlamingen in Brussel wordt verstrekt. Maar dat is absoluut niet de realiteit. Op het vlak van het Nederlandstalig onderwijs komt de subsidiëring overeen met ongeveer 200.000 mensen, dus minder dan 300.000. Aan Franstalige kant is de situatie nog erger. De middelen die specifiek voor het Franstalig onderwijs in Brussel bestemd zijn, worden afgeleid naar de Franse Gemeenschap in haar geheel. Langs Vlaamse kant kregen we in Brussel wel onze Lambermontgelden en daarmee konden we veel scholen vernieuwen”.

Over onderwijs en sport

“Sommigen willen alle gemeenschapsmateries naar het gewest overhevelen. Voor materies zoals onderwijs kan dit volgens mij niet. In België leven wij in een onderwijscultuur van keuzes. Bovendien toets je de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel aan dit van het onderwijs in Vlaanderen. Maak je van onderwijs in Brussel een eenheidsworst, je stopt het met andere woorden in één zak met het Franstalig onderwijs, hoe ga

je dan nog voor die kwaliteit borg staan? Welke kwaliteitsnorm ga je hanteren? Andere gemeenschapsbevoegdheden mogen voor mij gerust aan het gewest overgedragen worden. Neem bijvoorbeeld de sport. Ik heb het voor de Brusselaars altijd een spijtige zaak gevonden dat de sportbevoegdheid verdeeld is. De sportclubs zijn nu verplicht om tussen de Nederlandstalige of de Franse gemeenschap te kiezen”.

Over Nederlands leren

“Brussel is niet meer de stad van dertig

jaar geleden. Brussel is een kosmopolitische multiculturele stad. Bij wijze van voorbeeld haal ik het project aan dat we opzetten in het Nederlandstalig onderwijs om ouders Nederlands te leren zodat ze kunnen communiceren met de leraars. De Vlaamse gemeenschap in Brussel doet enorme inspanningen om taalcursussen te organiseren. In Brussel zijn er 21.000 mensen die vrijwillig hebben gekozen voor het volgen van Nederlandstalig volwassenonderwijs. In onze scholen komen kinderen van velerlei oorsprong samen.

Een probleem daarbij is het contact tussen de Nederlandsonkundige ouders, vaak allochtonen, met de schooldirectie en de leraars. Vandaar ons aanbod om taalcursussen te volgen. Tot mijn verbazing leeft er bij de Franstalige media in Brussel veel belangstelling voor deze aanpak want bij de voorstelling van het project kwamen ze massaal naar onze persconferentie. Télé Bruxelles maakte er een unieke reportage over”.

PAUL DE RIDDER:

“Vlaanderen moet blijven investeren in Brussel”

Paul De Ridder is in Brussel vooral bekend als historicus. Zijn betoog begon dan ook met een les in Brusselse geschiedenis. En wat leren we daar uit? Dat Brussel vroeger een Vlaamse stad was, maar op een zeer berekende manier werd verfranst. Vandaar dat Vlaanderen in Brussel moet blijven investeren om de Nederlandse taal en cultuur te versterken.

Over Brussel en de taalgencide

“In 1788 publiceerde de advocaat Jan Baptist Verlooy zijn Verhandeling op d’Onacht der Moederlyke Tael in de Nederlanden waarin hij een pleidooi hield

voor de herwaardering van het Nederlands. Hij kende de Brusselse situatie zeer goed. Verlooy, afkomstig uit het Kempense Houtvenne, woonde en werkte immers in de 'Princelycke Hoof(d)stadt van 't Nederland'. Die aanhanger van de Verlichting was advocaat bij de Raad van Brabant. Volgens Verlooy, die zich liet leiden door de 'rede' telde Brussel anno 1788 slechts 5% Franstaligen. Met andere woorden: zo'n 95% van de Brusselaars sprak op de vooravond van de Franse Bezetting (1792/94-1815) Nederlands. Nadien is de verfransing van Brussel pas goed begonnen. Het proces zette pas echt door na de oprichting van België in 1830 waarbij het regime Brussel stad en 21 gemeenten daarrond werden verfranst. Als je dit verhaal aan een buitenlander vertelt, dan hoor je: "Did this happened in Belgium? My goodness, this is a linguistic and cultural genocide! En waarom hebben jullie ons dit niet verteld?"

Over Vlaanderen en Brussel

"Vandaar dat er in Vlaanderen een vrij grote vijandigheid heerst tegenover Brussel. Ik verzet me daar al jarenlang tegen. Ik geef al jaren overal in Vlaanderen lezingen om de Vlamingen ervan te overtuigen dat Brussel het eerste en ergste slachtoffer geweest is van de eeuwenlange overheersing. Het zou dus een schande zijn moest Vlaanderen die stad laten vallen. Ook in mijn partij weet men dat ik radicaal inga tegen zij die in Vlaanderen Brussel willen loslaten. Brussel is nu een stad waar veel nationaliteiten samen leven. Wel, wij moeten er voor zorgen dat in die stad het Nederlands op een wezenlijke manier aanwezig blijft".

"Ik heb jarenlang in het Ukkels ziekenhuis Sint-Elisabeth gewerkt aan het einde van de jaren zestig. Er lag daar een vrouw op een zaal die niemand meer had. Op een zondag zei ze me: "Menier De Ridder mag ik ai ne kier iet vroège?". "Vriend ik hem schrik da den dag da 'k zal moete goèn, da'k allien zal zain". Ze wou dus dat ik die dag bij haar zou zijn. Het toeval wou dat ik op die dag daar was. Ik ben toen naast haar bed gaan zitten en ze zei toen: "Waarom zijn die Vlamingen toch altijd op ons, Brusselaars bezig? Wij kunnen daar toch ook niet aan doen? En ze weten het niet hoeveel pijn ze ons hiermee doen.

Zeg het hen. Naar u zullen ze misschien nog luisteren". Dit is wat mij heeft geleid om mij in te zetten voor die stad en voor de Nederlandse taal en cultuur. Het is de plicht van Vlaanderen om volop te blijven investeren in Brussel".

Over het gewest of de gemeenschap

"Het Nederlands versterken kan alleen maar door volop te investeren in de onderwijsinstellingen, welzijn en cultuur. Ik ben het eens met Jean-Luc Vanraes dat die materies niet kunnen afgegeven worden aan het gewest. De Vlamingen hebben in Brussel bewezen degelijk en goed onderwijs te kunnen organiseren om de vrije keuze te vrijwaren. Andere materies die lokaal gebonden zijn kunnen bekeken worden".

Over Brussel en meer geld

Jean-Luc Vanraes (bevoegd voor begroting in de Brusselse regering): "We hebben een studie laten maken waardoor we nu toch een richtsnoer hebben over hoeveel geld Brussel nodig heeft om aan zijn hoofdstedelijke taken te voldoen. Brussel is het meest zelfstandige gewest in België: voor de helft draait het gewest op eigen inkomsten, zoals registratie- en successierechten. Voor Wallonië is dat 18% en Vlaanderen ongeveer 20%. Maar het gevolg is dat Brussel veel meer gevoelig is voor economische crisissen. De verkoop van gebouwen daalt en onze inkomsten dalen meteen met 13%. In Vlaanderen slechts met 2,3 en in Wallonië met 2,4%. Wel, die 13% hebben we op het budget bespaard. Maar dit betekent ook dat we verder geen investeringen meer kunnen doen. Onze boodschap aan de rest van België is dan ook dat we voor onze bijzondere taken geld nodig hebben. Denk aan de duizenden Vlaamse en Waalse pendelaars die in Brussel het openbaar vervoer gebruiken. Vijftien procent van de Belgische tewerkstelling situeert zich in Brussel. We zijn een motor voor België, maar die motor moet blijven draaien. We moeten van het discours der tegenstellingen tussen Brussel en Wallonië enerzijds en Brussel en Vlaanderen anderzijds, afstappen. Brussel is een bindmiddel, een toegevoegde waarde. Een herfinanciering betekent niet dat Vlaanderen meer geld

geeft aan Brussel. Het gaat om een herziening van de financieringswet, dus de verdeelsleutels. Ik verwijs hiervoor naar het Duits model waar in het federaal parlement een orgaan voortdurend nadenkt over de verdeling van de middelen tussen de Länder".

Paul De Ridder: "Een herfinanciering is nodig maar dit moet onder controle gebeuren. Ik pleit voor een systeem van partnerschappen tussen de gewesten waarbij er op concrete dossiers, bijvoorbeeld mobiliteit, wordt samengewerkt. Daardoor zal ook de verstandhouding verbeteren. Dit met een strikt respect voor de taalgrens uiteraard. Van een politieke uitbreiding van Brussel kan geen sprake zijn."

Over Brussel en Europa

Paul De Ridder: "Uit onderzoek blijkt dat de mensen uit de Europese instellingen echt wel in Brussel willen blijven ondanks onze communautaire problemen. Ze willen dus niet om de zoveel dagen naar Straatsburg verhuizen. Men zou dus beter Brussel als volwaardige Europese hoofdstad uitbouwen".

Jean-Luc Vanraes: "Investeerdere hebben vaak de keuze tussen Londen, Amsterdam, Parijs of Brussel. Hun beslissing wordt vaak genomen ten voordele van Brussel omdat ook het hinterland zo interessant is. Voor hen is Brussel niet alleen het gewest, maar ook wat er omheen ligt. Men spreekt nu over het opzetten van een Brusselse metropolitane gemeenschap, een gebied dat economisch samenwerkt op het niveau van het Brussels gewest en de omliggende gebieden. Ik ben overtuigd voorstander van dit idee: het opzetten van samenwerkingsverbanden tussen Brussel en de streek rondom Brussel. Ik ben uiteraard tegen de politieke uitbreiding van Brussel. We kunnen de Europeanen wel nauwer bij het bestuur betrekken door hen stemrecht voor de regionale verkiezingen te geven".

Fusie of samenwerken

Jean-Luc Vanraes: "We zijn volop in Brussel bezig met het kerntakendebat om te kijken hoe we de bevoegdheden tussen gemeenten en gewest beter kun-

nen verdelen. En dat debat is ingrijpender dan dat in Vlaanderen wordt gevoerd. De laatste vier jaren is Brussel met meer dan 100.000 inwoners aangegroeid, dat is dus meer dan de grootte van een stad als Leuven. Dergelijke grootsteden zijn ook in de rest van de wereld in districten opgedeeld. Je zit immers met een grens waarboven het niet meer mogelijk is om een directe dienstverlening goed aan te bieden. In Lyon en Marseille is dit bijvoorbeeld 130.000 inwoners. Naast de overheveling van bevoegdheden tussen gewest en gemeenten moeten we dus komen tot een samenwerking tussen verschillende gemeenten”.

Paul De Ridder: “Hetzelfde geldt voor de politie en de veiligheid. Ik ben ook voorstander van fusies tussen enkele gemeenten, maar geen grote fusie van alle gemeenten. Ook op het niveau van de politiezones is één grote zone haalbaar. Je moet de nabijheidspolitie nog tot zijn recht laten komen”.

Over taal en gezondheidszorgen

Jean-Luc Vanraes: “We begonnen met taalcursussen voor medisch personeel omdat patiënten in hun taal moeten behandeld worden. Dit staat buiten kijf in Brussel. Dertig procent van de verkeerde diagnose is te wijten aan een communicatieprobleem tussen arts en patiënt. Maar we hebben daar nog een lange weg af te leggen. We zitten echter met een tekort aan urgentieartsen en verpleegsters. Maar dit is niet een typisch Brussels probleem. Ook in Antwerpen moet men Roemeense verpleegsters aanwerven. Het aanbod van tweetaligen in Brussel is onvoldoende”.

Paul De Ridder: “We moeten strengere eisen stellen aan de tweetaligheid. Indien men zich daar niet kan aan houden, zal het zonder ons zijn”.

Over een versoepeling van de taalwetten in Brussel

Paul De Ridder: “Dit ligt voor ons zeer moeilijk. Er is gelukkig een verbetering bij Franstaligen. Maar wat wil je. In de Franstalige media worden de Vlamingen

constant als vervaarlijke duivels afgeschilderd. Welke Franstalige of Waal wordt zo aangemoedigd om Nederlands te leren? Franstaligen vragen in de rand opnieuw bijkomende faciliteiten op hetzelfde moment dat ze fortuinen uitgeven aan het volgen van cursussen Nederlands omdat ze weten dat ze zonder Nederlands in Brussel en in de rand niet aan een job geraken. Wel, in de rand rond Brussel krijgen ze elke dag de gelegenheid gratis hun taal te oefenen door in de gewone omgang met de Vlamingen hun Nederlands te oefenen”.

Jean-Luc Vanraes: “De dienstverlening moet altijd in de twee talen zijn. Ik denk aan medische diensten, de brandweer en politie. Maar, moet een straatveger tweetalig zijn? Ik denk van niet. Je moet vooral nieuwkomers wel aansporen om talen te leren, want dat is de beste garantie op het vinden van een job”.

Bert CORNELIS

Jean-Luc VANRAES

- sinds 2009 Brussels minister voor Begroting en Financiën, Imago en Externe relaties;
- in het college van de Vlaamse gemeenschapscommissie voorzitter en bevoegd voor onderwijs en vorming;
- in de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie bevoegd voor begroting en gezondheidszorgen.

Paul DE RIDDER

- is doctor in de Geschiedenis en Afdelingshoofd bij de Koninklijke Bibliotheek in Brussel.
- in juni 2009 werd hij verkozen als parlementslid in het Brussels parlement voor N-VA.
- hij is dé autoriteit op het vlak van de Brusselse geschiedenis.

Brandend zand

... en nergens water. Ach, de hit van Gert Timmerman, en de andere versie van Anneke Grönloh ("en een leven fol gebaar") begin jaren zestig, lijkt steeds meer op een profetie: "Brandend zand, dit leven is voor hem een hel/Want zijn land moest hij verlaten", en dat geldt voor alle despoten van Arabisch Noord-Afrika.

De groentenverkoper

In Tunesië is Zine el Abedine ben Ali als eerste op de vlucht gedreven. De Jasmijn-revolutie bracht op vrij eenvoudige wijze een autoritair heerser ten val. Omdat een universitair geschoolde (werkloze dus) groentenverkoper (zonder verkoperskaart dus) zichzelf op 17 december 2010 in de fik stak uit protest tegen een vermolmd cliëntensysteem, nog bedacht door de linkse, eerste president van onafhankelijk Tunesië, Habib Bourguiba. Ook Ben Ali was lid van de Neo-Destourpartij. Maar hij laveerde handig tussen de geledingen van de partij, kreeg een militaire opleiding in het Franse Saint-Cyr, concentreert zich op de uitbouw van de veiligheidsdiensten, en wordt bevorderd tot eerste minister in 1987. Vijf weken later, na zijn genadeloze afrekening met moslimfundamentalistisch verzet, stootte hij de zieke Bourguiba van de troon, en werd alleenheerser van Tunesië. Wat hem

uitstekend afging, vooral in de jaren van toeristische ontplooiing, en pro-Westerse lippendienst (tegen buurland Libië). De verweving van zakelijke belangen, leger en buitenlandse connecties – vooral langs zijn vrouw Leila om (die bij de vlucht uit Tunesië haar man afsnauwde als ware hij Boabdil zelf, en die meteen anderhalve ton goud meenam) – kostten hem uiteindelijk zijn geloofwaardigheid. En zijn job.

De gevechtspiloot

Egyptes Hosni Moebarak verging het geen haar beter. Ook hij was gevechtspiloot in de Jom Kippoeroorlog en generaal die de veiligheidsdiensten naar zijn inzicht modelleerde. Hij volgde Anwar al Sadat op toen die op 6 oktober 1981 vermoord werd. Moebarak zou tot vijf keer toe stalinistisch herkozen worden (al geeft de laatste keer, in 2006 "amper" 88,6 % de voorkeur aan de zetelende president). Moebarak bleek in hetzelfde bedje ziek als Ben Ali. Pro-Westers, vervreemd van de straat, autoritair, spiltzieke vrouw. Suzanne Moebarak is koptisch, en dat hielp. Tot ook daar de persoonlijke verrijking aan de oppervlakte kwam.

De Kolonel

Volgende in de rij is Moeammar al-Khadafi. -Zijn vrouw en zoon waren in de Oostenrijkse hoofdstad Wenen, toen

de scheuring in het land zich voordeed. Khadafi had, als jonge, nassergezinde kolonel van het leger, koning Idris afgezet in 1969. Een teken aan de wand. Geen jaar later bracht Joe Cocker zijn album uit, Mad Dogs and Englishmen. Idris was ridder in het Grootkruis van de Orde van het Britse Rijk Khadafi deed er alles aan om toe te leven naar dat postkoloniale keffertje. Als een nieuwe Caligula sloeg het hem in de bol, eerst als heraut van het panarabisme, dan als voortrekker van de Palestijnse zaak, dan weer als richtsnoer voor afscheidingsgezinde bewegingen (zoals het IRA) die hij van wapens voorzag, daarna – volgens die andere mythomaan Ronald Reagan - als prins der duisternis in het Rijk van het Kwaad (Lockerbie, Berlin). Maar de gladjanus die Khadafi was, kwam snel weg, toen hij zich bekeerde tot de pan-Afrikaanse zaak (die zich moest oriënteren, uiteraard, op zijn Groen Boekje ter bevordering van de algehele ontvoogding), en tot steunpilaar van het Westen in de strijd met het moslimfundamentalisme van Al Kaida.

Het baart dus weinig verwondering dat hij in de nadagen van zijn autarchie de schuld voor de opstand in zijn land bij Al Kaida en buitenlandse terroristen legt. Khadafi werd net, als Idi Amin, steeds onbetrouwbaarder, steeds manischer, steeds onvoorspelbaarder. De ene keer koos hij de kant van de Westerse geldschietster (zijn rijkdom bestond voor 90 % uit olie-uitvoer), de andere keer bezwoer hij 300 geseekteerde Italiaanse deernes om zich tot de islam te bekeren. De echte waan toont zich als een paranoïde machtswellusteling over zichzelf de toorn Gods afroept in de derde persoon. Hij ontstijgt zichzelf en weet zich geprojecteerd tegen het canvas van een onbestaand universum. Toen Khadafi zich in zijn derde (gefakete?) toespraak tot het Libische volk op 24 februari liet ontvallen: "Als het volk niet langer houdt van Moeammar al Khadafi, dan is hij het niet waard te leven", was het point of no return gepasseerd. Dat betekent niet meer of niet minder dan zelf-

moord. Ondergaan in een orgie van geweld (de inzet van huurlingen uit Tsjaad – waarmee hij een vergeefse oorlog uitvocht begin jaren negentig over de fosfaatrijkdommen in de Strook van Aozou – en Soedan – de volgende op de lijst van mislukte staten) of veredeld martelaarschap in eigen ogen.

Kartonnen display

Ik heb het vreemde genoeg gehad hem ooit zelf te ontmoeten in zijn tent in Sirte. Zoals het dictatoren betaamt, na lang in onzekerheid te hebben gebleven of hij wel de pers wou ontvangen. (Fidel Castro had het hem enkele jaren tevoren al voorgedaan). Herhaalde controles, ook lijfelijk, door zijn tijgerinnenlijfwacht. Gespeelde onverschilligheid. Een bordeauxbruine tabbaard. Papaverkoelte. Geen interview. Hij leek échter de dag erna, bij de ondertekening van een bilateraal akkoord. Daar stond gewoon een effigie van Broeder-Leider, een kartonnen display.

Olrik verdund door de vloek van een fakir. Maar de verwachtingen na het verdwijnen der despoten zijn te hoog gespannen. Tunesië kan zich optrekken aan toerisme, net

als Egypte. Een terugval naar de zekerheid van de besloten enggeestigheid, ingegeven door religieuze verdwazing, valt evenwel niet uit te sluiten. Als het Egyptische leger zijn grote economische belangen laat verwateren door inschikkelijkheid van de Moslimbroederschap, dan is het aan het foute adres. De Broederschap is niet meer of niet minder dan een profascistische beweging, sinds 1928 in blauw uniform, met autoritaire gedachten à la Mussolini, overgoten met een onverdraagzaam koransausje. De Kopten mogen zich hoeden voor dat soort alliantie. In Libië is het vooral het vacuüm dat elke verandering in gevaar brengt. Het operetteleger is bewust onmondig gehouden, de “emanciperende” golf vanuit verlicht ‘religieus-socialisme’ is zo mogelijk nog minder betrouwbaar dan het erfelijk despotisme. De barbaren staan niet langer voor de poorten van Parijs. Ze staan voor plaatselijk kannibalisme. En dat belooft weinig goeds voor het democratisch gedachtegoed dat de internationale gemeenschap poogt te propageren.

Scheiding kerk en staat

Er is maar één methode om uitwassen te

vermijden: een radicale scheiding tussen kerk (of moskee) en staat. Dat komt kleinsteedse autarchen niet zo goed uit. Moebarak kwam uit Kafr-el-Meselha. Khadafi uit Surt. Ben Ali uit Sousse. De verleiding is groot om de boeteprofetie van Drs. P. waar te maken, die hij in Stad en Land (1974) al formuleerde:

De leider van de Nazi's
Was een plattelander
En ook Mussolini
Kwam uit boerenkringen
Ja, de dictatoren
Zijn meest provincialen
En dat is dan toch weer
Niet zo best.

Lukas De Vos

De vrouw met de luifelhoed

In een vorig leven, om een banaal cliché te gebruiken, was Ugo Janssens, toen nog Hugo Janssens (°1949), journalist bij Het Laatste Nieuws. We herinneren hem nog als rubriekleider van de auto- en zwemsport, maar hij werd ook ingezet voor verslaggeving van wiel- en voetbalwedstrijden. Weinigen weten dat hij bovendien de auteur was van een dichtbundel en in het prestigieuze maandblad *Avenue* publiceerde.

Hij werd verder secretaris van het Belgische Olympisch Comité en directeur van het Olympisch Huis in Antwerpen. Nadien was hij actief als commercieel en/of marketingdirecteur bij diverse multinationals. In 1975 kreeg hij problemen met zijn ogen en was vanaf 1983 volledig blind. Waar hij goed in was en bleef was de historische research. Het resulteerde in een eerste boek, *Historische Gids voor België* (2002), meteen een bestseller en Top Tien bij de meest verkochte boeken in Vlaanderen. Idem voor zijn volgende, *De Oude Belgen* (2007). Hierop volgden *De heidenen* (2009), de geschiedenis van het paganisme in de Lage Landen, en *Vrouwen* (2010), het beeld van de vrouw door de jaren heen.

Van Napoleon Bonaparte tot Willem I

De weg voor een eerste historische roman lag breed open. Dat werd *De vrouw met de luifelhoed*, bedoeld als het eerste deel van een trilogie. Hoewel een vrouw in de titel en een vrouw op het voorplat, is het hoofdpersonage de Franse luitenant Antoine Berthier die in 1815 na de nederlaag van Napoleon zwaar gewond rondwaalt maar geholpen wordt en toevertrouwd aan een genezeres, een soort heks die hem oplapt. De volgende vijftien jaar geraakt hij buiten zijn wil in de ban van deze chaotische episode uit de geschiedenis van onze Lage Landen, woont hij in Brussel, Brasschaat, Parijs, Vielsalm en Plaisians. Hij maakt kennis en gaat zaken doen met markiezen, burggraven, graven, de hogere burgerij, dokters, wijnhande-

laars, bankiers en hun entourage. In de vorm van fictieve personages, maar ook met historische figuren uit die tijd als Willem I, de koning der Nederlanden, Adriaan Metdepenningen, zaakvoerder van een zijdefabriek in Mariaburg-Brasschaat, Willem de Caters, baron en burgemeester van Antwerpen.

Onweerstaanbare Fransman

Om die bewogen tijd aan de lezer opwindender in beeld te brengen zijn het vooral de vrouwen en dochters van een half dozijn van deze belangrijke heren die slangetje gaan staan voor de charmante en onweerstaanbare Fransman, van de dochter van een molenaar, tot de echtgenote van een beursmakelaar, de echtgenote en dochter van een markies, een studente en dochter van een burggraaf uit Parijs. De liefde wordt bedreven in boudoirs, diligences, antichambres, in het open veld, in een roeiboort. Erg rabiata zijn de seksscènes niet te noemen. Gelukkig komt een thrillerelement de zaken van een zeker spanningsveld voorzien. Al in de proloog wordt een jonge vrouw vermoord en verkracht: lustmoord, roofmoord? Het duurt een tijd vooraleer de lezer het verband vindt tussen deze moord en daaropvolgende moorden, zelfmoorden en kandidaat daders. De dialogen tussen de geliefden dwalen soms af naar die van driestuurromans ("vlinders vulden haar buik", "zij slaakte een kreet van opwindings"), de humor wordt met mondjesmaat opgediend (een koetsier heeft het over 'porseleinrijden' tegen zijn dame: bedoelt hij langzaam

en voorzichtig rijden of achter gesloten gordijntjes vrijen?).

De ingrediënten van een modern misdaadverhaal vergelijken met deze 19de eeuwse toestanden is ook leuk. Slachtoffer(s), dader(s) en onderzoekers zijn identiek maar hier zijn marechaussees, gendarmes aan het werk, die 'hun snor moduleren' en naar hoefafdrukken speuren.

Mooie fluwelen opklapdoos

De gebeurtenissen verlopen chronologisch zonder noemenswaardige plotwendingen, echte diepgang van de personages ontbreekt, de hoofdpersoon lijkt van de ene vrouw naar de andere te huppelen, is helemaal niet tragisch in een toch bewogen periode, wat de dramatiek helemaal niet ten goede komt. Het boek is een mooie fluwelen opklapdoos met documentaire gedeelten die best aardig zijn maar weinig gedurfd.

Voor de oppervlakkige lezer is er gelukkig achteraan een 'lijst van personages', die zowel teruggaat op historische als geheel fictieve personages. Niet iedereen weet bijvoorbeeld wie Adriaan Metdepenningen is.

Dat Ugo Janssens zijn huiswerk goed gedaan heeft bewijst een lijst van deskundigen uit diverse disciplines die hij kon raadplegen om zijn personages te laten evolueren in een verantwoorde historische evocatie.

John RIJPENS

Ugo Janssens, *De vrouw met de luifelhoed*. Witsand Uitgevers Gent, 2010, 295 blz.; 19,95 euro.

Heel wat schoon volk op de viering van 50 jaar liberale jongeren.

De gebruikelijke verjaardagstaart.

50 jaar liberale jongeren

Jong VLD en Jeunes MR richten structureel samenwerkingsverband op

Jong VLD en Jeunes MR hebben besloten in de toekomst op structurele wijze te gaan samenwerken. Dit naar aanleiding van de viering van 50 jaar liberale jongeren, die plaatsvond in Salons van het Brussels Info Place te Brussel in aanwezigheid van heel wat prominenten zoals Herman De Croo, Alexander De Croo en Charles Michel.

Onder de benaming "Jonge Liberalen van België - Jeunes Libéraux de la Belgique" willen Jong VLD en Jeunes MR, die elk autonome verenigingen blijven, "een gezamenlijk platform creëren waar liberale jongeren uit ons land elkaar ontmoeten, kunnen kennismaken met de verschillende standpunten die bestaan tussen liberale jongeren en met elkaar discussiëren, met als doel bij te dragen aan een beter begrip tussen jongeren en een liberaal antwoord te formuleren op de uitdagingen waarmee ons land en haar deelstaten worden geconfronteerd", zo luidt het in een pers-

Charles Michel met de voorzitters van Jeune MR en Jong Vld.

bericht van beide jongerenorganisaties.

Logische samenwerking

Het forum zal discussieavonden alsook publieke evenementen organiseren.

Wim Aerts, voorzitter Jong VLD: "Als liberale jongeren hebben we vaak meer gemeen met onze Franstalige geestesgenoten dan met andere Vlaamse politieke jongerenorganisaties. Dit idee is gegroeid uit de reeds bestaande vriendschapsband tussen onze beide organisaties. Bovendien is het zo dat elk politiek probleem in ons land medewerking vraagt langs beide kanten van de taalgrens. Daarom is samenwerking eigenlijk logisch."

Verzoening

Gautier Calomne, voorzitter Jeunes MR: "Wij hebben altijd al een bevoorrechte verstandhouding gehad met onze vrienden van Jong VLD. Wij hebben ons altijd willen concentreren op onze overeenkomsten in plaats van onze verschillen. Deze structurele samenwerking zal het mogelijk maken over te gaan tot de confrontatie van ideeën en het samenleggen van voorstellen. In het huidige politieke klimaat, willen Jeunes MR en Jong VLD aantonen dat samenwerking nog steeds de enige weg is naar een verzoening van de standpunten en een goede samenwerking binnen ons land."

Meer info:

Wim Aerts, Voorzitter - 0496/41 57 29 - wim.aerts@jongvld.be

Jasper Pillen, Ondervoorzitter - 0472/ 78 89 17 - jasper.pillen@jongvld.be

Gautier Calomne, Voorzitter - 0498/54 03 32 - gautier@jeunesmr.be
Lora Nivesse, Ondervoorzitter - 0478/28 74 14 - lora@jeunesmr.be

“Nog 150 jaar wachten op gender-gelijkheid?”

Liberale Vrouwen en genderquota in raden van bestuur: Noodzakelijk kwaad maar het helpt wél

De Kamercommissie Handelsrecht keurde een wettekst goed die beursgenoteerde en overheidsbedrijven verplicht om het aantal vrouwelijke leden in hun raad van bestuur uit te breiden tot minstens een derde. De verplichting voor beursgenoteerde bedrijven gaat pas in over zes jaar zodat deze bedrijven ruimschoots de tijd hebben om zich te schikken naar de nieuwe wet, voor overheidsbedrijven daarentegen geldt de wet al vanaf 2012 omdat zij een voorbeeldfunctie hebben.

De Sociaal-Culturele Liberale Vrouwen vinden deze genderquota in bestuursraden een noodzakelijk kwaad op weg naar een 'normale' mentaliteitsverandering. Zij stellen immers vast dat het aantal vrouwen in raden van bestuur bedroevend laag ligt en dat het aantal de laatste jaren nauwelijks gestegen is, ondanks de vaststelling dat de ondernemingen zelf vragende partij zijn voor meer vrouwen. Iedereen ziet dit met het blote oog, en men is het er over eens dat meer vrouwen in bestuursraden een aanwinst zijn voor bedrijven, dat meer divers samenge-

stelde bestuursraden beter overwogen en gedragen beslissingen nemen, doch in de praktijk stellen we vast dat er amper iets verandert in de privésector. Zelfs na de positieve voorbeelden op andere terreinen in de samenleving, waar de quota ervoor gezorgd hebben dat men nu veel vlotter pariteit als 'gewoon' gaat beschouwen.

Versleten clichés

“De liberale denktank Liberales stelde onlangs nog dat we aan het huidige tempo nog zo'n 150 jaar voor de boeg hebben alvorens gender-gelijkheid een feit is,” zegt voorzitter van de Liberale Vrouwen Aviva Dierckx, “en de Liberale Vrouwen stellen vast dat men wat betreft de raden van bestuur dezelfde oude versleten clichés hanteert dan indertijd over de politieke quota. “we gaan geen vrouwen vinden, ze zijn er niet, als ze er zijn willen ze niet,” etc. Wel, men heeft ze toen pas gevonden toen men aangepord werd om te zoeken, nietwaar... De politiek ging uit zichzelf niet op zoek naar 50% vrouwen, en het bedrijfsleven doet dit ook slechts met lange

tanden. Niet dat men iets tegen vrouwen heeft, maar de realiteit is deze: op ieder stoeltje dat naar een vrouw moet gaan zit nu een man, en die moet dan opkrassen. Zonder een “incentive” vanuit de wetgever ligt dat moeilijk. Zo eenvoudig is het”. Daarom vinden de Liberale Vrouwen, naar analogie met de politieke quota die de voorbije jaren duidelijk hun diensten hebben bewezen, dat ook deze quota een positieve stimulans kunnen zijn. Natuurlijk zijn liberalen voor een vrije-markt-principe, maar tegelijk ook voor vrijheid en gelijkheid en vooruitgang. Vanuit een liberale visie zijn “opgelegde” genderquota misschien niet het ideale middel, maar het werkt wél.

Info:

Sociaal-culturele Vereniging van Vlaamse Liberale Vrouwen vzw

Contactpersoon : Pascale De Visscher

Melsensstraat 34 – 1000 Brussel

Tel. 02/280.37.47 – 0498/72.28.36

Mail : info@liberalevrouwen.be